

37. Norræna Stærðfræðikeppnin

Fimmtudagurinn 30. mars 2023

Icelandic version

Tímamörk: 4 klukkustundir. Hvert dæmi er 7 stiga virði.

Leyfileg hjálpargögn eru skriffæri og teikniáhöld.

Dæmi 1 Alísa og Bína hafa eitthundrað glerkúlur. Í upphafi leiks skipta þær þessum hundrað kúlum í tvær hrúgur. Þar á eftir hefst leikurinn. Leikmaður sem á leik velur aðra af hrúgunum og fjarlægir svo úr henni jákvæðan heiltölufjölda kúlna úr þeirri hrúgu, en þó ekki fleiri en helming kúlanna í þeirri hrúgu. Fyrsti leikmaðurinn sem ekki getur fjarlægt neinar kúlur tapar leiknum. Leikmennirnir skiptast á að leika og Alísa leikur fyrsta leikinn. Finnið allar upphafstærðir á hrúgunum þannig að Bína hafi örugga vinningsleið.

Dæmi 2 Látum $\mathbb{N}_+$ tákna mengi jákvæðra heiltalna. Finnið öll föll $f : \mathbb{N}_+ \rightarrow \mathbb{N}_+$ þannig að

$$\gcd(f(x), y)f(xy) = f(x)f(y)$$

fyrir öll $x, y \in \mathbb{N}_+$. (Ef a og b eru heiltölur þá stendur $\gcd(a, b)$ fyrir stærsta samdeili þeirra).

Dæmi 3 Finnið allar heiltölur $a_0, a_1, a_2, \dots$ þannig að fyrir allar heiltölur $k, \ell \geq 0$ gildi

$$a_k - a_\ell | k^2 - \ell^2,$$

það er að fyrir allar heiltölur $k, \ell \geq 0$, sé til heiltala z þannig að $(a_k - a_\ell)z = k^2 - \ell^2$.

Dæmi 4 Látum ABC vera þríhyrning og M vera miðpunkt hliðarinnar BC . Látum E og F vera punktana á hliðunum AC og AB , í þessari röð, þannig að $ME = MF$. Látum D vera hinn skurðpunkt umhrings þríhyrningsins MEF við hliðina BC . Látum ℓ_D, ℓ_E og ℓ_F vera línurnar um D, E and F , í þessari röð, þannig að $\ell_D \perp BC$, $\ell_E \perp CA$ og $\ell_F \perp AB$. Sýnið að ℓ_D, ℓ_E og ℓ_F liggi allar um sama punkt.